

Book Review

Zaimova, E. (2025). Психо-социални аспекти на страха от престъпност. Адаптация на въпросник. [Psiho-sotsialni aspekti na straha ot prestapnost. Adaptatsiya na vaprosnik]. University Publishing House "Neofit Rilski", Blagoevgrad, Bulgaria. 270 стр. ISBN:978-954-00-0416-7

Review of the Book: "Psycho-Social Aspects of the Fear of Crime. Adaptation of a Questionnaire" Written by Emelina Zaimova-Tsaneva, Ph.D.

Отзив за книгата: „Психо-социални аспекти на страха от престъпност. Адаптация на въпросник“

Velislava Chavdarova^{*a}

[a] Department of Psychology, "St. Cyril and St. Methodius" University of Veliko Tarnovo, Bulgaria.

Резюме

Отзивът представя монографията на гл. ас. д-р Емелина Заимова „Психо-социални аспекти на страха от престъпност. Адаптация на Въпросник“, която се отличава с актуалност, пред вид динамичната, а често и екстремална ситуативност в обществената среда. Темата поставя на фокус многопластовия характер на страха от престъпност, чрез следните ключови аспекти: как се дефинира и измерва този феномен в контекста на психологията и социалните науки; как определени индивидуални и социални фактори влияят върху възприятието за престъпност; какви са психологическите и социалните последствия от страха, включително върху качеството на живот, менталното здраве и социалната сплотеност и какви са подходите за превенция и справяне със страха. Авторката създава надеждна и валидна методика за изследване на страха от престъпност, която може да се използва както за научни цели, така и в практиката - при съдебно-психологични експертизи, изготвяне на стратегии за превенция на престъпността и подобряване на общественото благополучие.

Ключови думи: страх от престъпност; ментално здраве; справяне; превенция.

Abstract

The review presents the monograph by Chief Assistant Professor Dr. Emelina Zaimova, "Psycho-Social Aspects of the Fear of Crime. Adaptation of a Questionnaire," which stands out for its relevance in light of the dynamic and often extreme situations in the social environment. The topic highlights the multifaceted nature of the fear of crime through the following key aspects: how this phenomenon is defined and measured within the context of psychology and the social sciences; how certain individual and social factors influence the perception of crime; what the psychological and social consequences of fear are, including its impact on quality of life, mental health, and social cohesion; and what approaches exist for the prevention and management of fear. The author develops a reliable and valid methodology for studying the fear of crime, which can be applied both for scientific purposes and in practice, such as in forensic psychological assessments, the design of crime prevention strategies, and the improvement of societal well-being.

Keywords: fear of crime; mental health; coping strategies; prevention.

Psychological Thought, 2025, Vol. 18(2), 638-642, <https://doi.org/10.37708/psyct.v18i2.1182>

Received: 2025-09-05. Accepted: 2025-10-01. Published (VoR): 2025-11-03.

Handling Editor: Natasha Angelova, South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad, Bulgaria.

*Corresponding author at: Department of Psychology, "St. Cyril and St. Methodius" University of Veliko Tarnovo, Bulgaria. E-mail: v_chavdarova@mail.bg

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

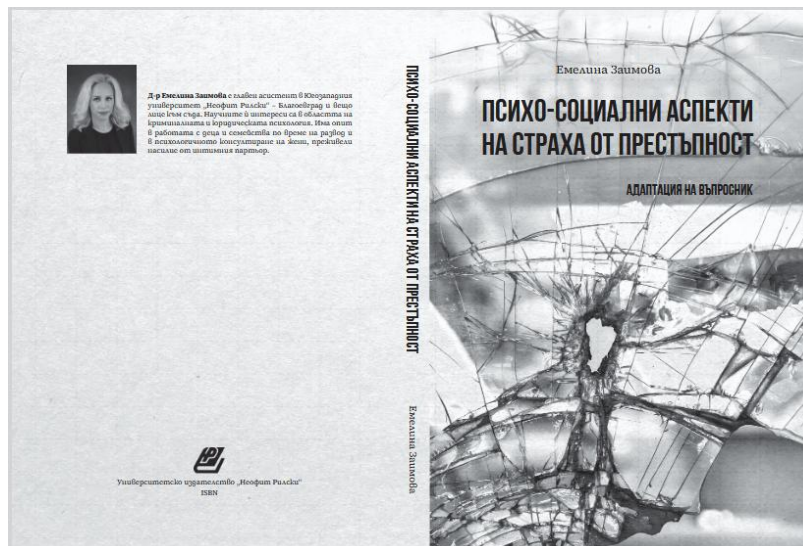
Представеният за рецензиране труд е добре обмислено, прецизно осъществено и концептуално завършено монографично изследване в областта на социалната и криминалната психология.

В обем от 270 страници авторката успява да предложи съдържание, притежаващо качествата на прецизен научен труд, който същевременно запълва обществената необходимост от едновременно експертно и достъпно четиво, анализиращо страха от престъпност в полето на най- актуалните и задълбочени теоретико-приложни психологически изследвания.

Заимова адекватно задава изследователския ракурс чрез точно определяне на предмета, целите и задачите на труда. Както Заимова професионално информира, „настоящият труд разглежда страха от престъпност като емоционална реакция, възникваща от възприятията на индивидите или обществото, че престъпността е

неизбежна, дори когато тези възприятия не са подкрепени от обективни статистически данни. Монографията има за цел да анализира многопластовия характер на страха от престъпност, чрез следните ключови аспекти: как се дефинира и измерва този феномен в контекста на психологията и социалните науки; как индивидуални и социални фактори (напр. възраст, пол, виктимизация) влияят върху възприятието за престъпност; какви са психологическите и социалните последици от страха, включително върху качеството на живот, менталното здраве и социалната сплотеност и какви са подходите за превенция и справяне със страха, като се акцентира върху психологическите интервенции /с.6/.

Преценявам теоретичната база на труда като информативна, адекватна на проблематиката и академична по характер.

Уводът в съдържателен и композиционен план притежава необходимите компоненти като цел, теза, мотивация за избор на тема, социална значимост и актуалност. В стилово отношение монографията е добре прецизирана, написана на научен, но и разбираем език.

В съответствие със заглавието, трудът се състои от няколко основни части. В първата част са дефинирани понятията „страх“ и „престъпност“. Компетентно са разграничени както ключовите понятия, така и традиционни и актуални подходи към категорията „страх от престъпност“, анализирана от гледна точка на функциите на страха, субективното преживяване на страх, както биологичната, физиологичната, субективната и поведенческата му детерминация. Комплексният подход, реализиран от авторката обвързва анализа с изследването и на аспектите на личностната защита и специфичните копинг стратегии. Текстът е едновременно аналитико-интерпретативен и ясно демонстрира субективната позиция и научната ерудиция на автора. В стилово отношение монографията е добре прецизирана, написана на научен, но и разбираем език.

Във втората част приложният подход, използван от Заимова, ѝ позволява убедително да докаже връзката между страха от престъпление и престъплението. Заключение е, че страхът от престъпност не е само индивидуално преживяване, но и социално-психологически феномен, който изисква системен подход за управление, реализиран успешно.

Интердисциплинарният характер на понятието „страх от престъпност“ го прави приложимо в контекста на социалната, криминалната и юридическата психология. Освен че е дефиниран по оригинален начин, конструктът е коректно концептуализиран и поставен в основата на стратегии, които са част от социализацията и могат да променят процесите на изграждане на социална идентичност. Убедително е доказана тезата, че страхът от престъпност е комплексен социален и психологически феномен, който оказва значително влияние върху благополучието, здравето, качеството на живот и социалната активност на индивидите. От своя страна това превръща монографията в ценен източник за разработване на работещ алгоритъм за превенция на престъпното поведение.

Адмирации заслужава оригиналният подход на авторката, която за първи път в България провежда, апробира и адаптира скала за измерване на страха от престъпност, базирана на утвърден международен инструмент. Проведените анализи професионално доказват нейната надеждност и валидност в български условия. От своя страна, включването на валидни статистически процедури (факторен анализ, корелационен анализ, непараметрични тестове), демонстрира приложимостта на различните изследователски подходи за изучаване на страха от престъпност в социално-психологически контекст.

Несъмнената изследователска ерудиция на Емелина Заимова най- категорично се проявява при провеждането именно на емпиричното изследване, където авторката създава надеждна и валидна методика за изследване на страха от престъпност, която може да се използва както за научни цели, така и в практиката - при съдебно-психологични експертизи, изготвяне на стратегии за превенция на престъпността и подобряване на общественото благополучие. Трудът може да бъде използван като учебно пособие в академична среда за изучаване на страха от престъпност в областта на криминалната психология, юридическата психология, социална психология, криминология и обществено здраве.

Заключение

Считам, че монографията е отлично замислено и прецизно реализирано изследване. Споделям удовлетворението от психологическата компетентност и способността на Емелина Заимова за представи изследователска амалгама, съчетаваща коректен научен подход и психологическа съпричастност – безспорно доказателство, че авторката е обещаващ млад учен с интелектуален капацитет, изследователски усет и емоционална интелигентност.

References

Zaimova, E. (2025). *Психо-социални аспекти на страха от престъпност. Адаптация на Въпросник* [Psiho-sotsialni aspekti na straha ot prestapnost. Adaptatsiya na Vaprosnik]. University Publishing House "Neofit Rilski".

About the Author

Prof. Dr. Velislava Chavdarova has been a lecturer at the Department of Psychology at "St. Cyril and St. Methodius" University of Veliko Tarnovo, Bulgaria for more than 20 years. Her professional interests are social psychology, personality psychology, organizational psychology, folk psychology, psychological and organizational counseling. She has published numerous articles, six monographs and four textbooks.

Corresponding Author's Contact Address[TOP]

Department of Psychology,
"St. Cyril and St. Methodius" University,
Veliko Tarnovo,
Bulgaria.
E-mail: v_chavdarova@mail.bg

